

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ „ПРАКТИКУМ ПО БРИТАНСКА ЛИТЕРАТУРА 3 (19 век)”
ОД ПРОФЕСОР Д-Р ЕНДРУ ГУДСПИД, ВИШ ЛЕКТОР Д-Р НАТАЛИЈА ПОП
ЗАРИЕВА И ВИШ ЛЕКТОР М-Р КРСТЕ ИЛИЕВ, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.1902-179/5 од 219. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 10.12.2020 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р **Марија Кусевска**, вонреден професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,
- д-р **Нина Даскаловска**, вонреден професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „**ПРАКТИКУМ ПО БРИТАНСКА ЛИТЕРАТУРА 3 (19 век)**” од професор д-р Ендру Гудспид, виш лектор д-р Наталија Поп Зариева и виш лектор м-р Крсте Илиев, наменет за студентите на прв циклус студии при Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот со наслов „Практикум по Британска лијатура 3 (19 век)” од професор д-р Ендру Гудспид, виш лектор д-р Наталија Поп Зариева и виш лектор м-р Крсте Илиев е пишуван според наставниот план и програма за предметот Британска книжевност 3 (19 век). Овој предмет се изучува како задолжителен предмет на студиите од прв циклус на студиската програма Англиски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во втора година, трет семестар, со неделен фонд на часови 2+2+1 и 4 ЕКТС. Предложениот ракопис е во согласност со наставната програма и во најголем обем ја опфаќа наставната материја за студиската програма за којашто е наменет.

Ракописот е наменет како дополнување на основната литература во изучувањето на наставните содржини по предметот Британска книжевност 3 (19 век). Тој содржи прашања и вежби кои ќе им помогнат на студентите полесно да ги разберат и да ги усвојат содржините од наставната програма, да формираат продлабочени знаења за книжевните дела кои се фокус на проучување, да донесуваат аргументирани заклучоци, како и да оформат сопствени мислења.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот е напишан на англиски јазик и македонски јазик, во А4 формат со нормален проред, употребен е фонт Arial и со големина на буквите 11. Текстот содржи 12 поглавја кои се однесуваат на наставните единици предвидени во наставната програма по Британска книжевност 3 (19 век), како и вежби од различен тип, на 60 страници, поделени во два дела: *Прв дел*, кој ја вклучува англиската литература од периодот на романтизмот и *Втор дел*, кој опфаќа поезија и проза од викторијанскиот период. Деловите одговараат на наставната содржината по предметот.

Обемот на ракописот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и е во согласност со Наставната програма за реализација на часовите по предметот Британска книжевност 3 (19 век). Ракописот е подготвен според критериумите и стандардите согласно со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” - Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Практикум што обработува иста содржина за реализација на часовите по предметот Британска книжевност 3 (19 век) на УГД досега не е објавен. Ракописот претставува квалитетен труд кој е од особена важност за едукацијата на идните наставници и преведувачи по англиски јазик и претставува неопходно и значајно учебно помагало за студентите кои студираат англиски јазик и книжевност.

Краток опис на содржината: Ракописот во најголем дел е напишан на англиски јазик. Предговорот е напишан на македонски јазик. Вокабуларот кој се содржи во вежбите е разбирлив и приспособен на нивото на познавање на англискиот јазик за студентите од втора година - Англиски јазик и книжевност. Целта на практикумот е подетална разработка и примена на содржините од наставниот материјал и сметаме дека е од особена важност за полесно совладување на наставната материјал по предметот Британска книжевност 3 (19 век). Ракописот содржи прашања и вежби од различни видови: 1. Прашања со повеќе избори со цел да се препознае одреден книжевен поим, појава, мотив, тема или карактеристика на дадениот книжевен текст; 2. Прашања точно-грешно, со цел да се дефинира или употреби некој литературен концепт; 3. Прашања со краток есејски одговор кои поттикнуваат размислување од повисоки нивоа како анализа, синтеза и евалуација со цел да се развие способноста за критичко размислување и книжевна анализа.

Ракописот е поделен на два дела во согласност со распределбата на материјалот и периодот кој го покрива: *Прв дел* – Период на романтизам и *Втор дел* – Викторијански период. Првиот дел се состои од седум подглавја и ја опфаќа поезијата на британските романтичари: Вилијам Вордсворт, Семјуел Тејлор Колриџ, Перси Шели, Лорд Бајрон, Џон Китс, вклучувајќи го и предвесникот на Романтизмот – Вилијам Блејк. Овој дел исто така вклучува неколку прозни дела, како што се: романот на Мери Шели *Франкенштајн, или модерниот Прометеј*, расказот на Бајрон *Фрагмент од еден роман*, и романот *Вампирот* на Џон Полидори. Практикумот става акцент на идентификување на најважните карактеристики на овој избор на поезија од периодот на романтизмот, како и препознавање на тенденцијата за вклучување на натприродното, ужасното и монструозното во книжевноста во овој период. Воедно прашањата насочуваат кон размислување во однос на карактеристиките на времето како што се суеверие наспроти религија, религија наспроти рационализам, разум наспроти чувства, рурална средина наспроти брза урбанизација, природа наспроти индустријализација, како и влијанието на научните достигнувања на живеењето и нивната рефлексивност во книжевноста.

Вториот дел од практикумот се состои од пет поглавја кои претставуваат избор на проза и поезија од викторијанскиот период: Божикна песна од Чарлс Дикенс, *Чудниот случај на д-р Цекил и г. Хајд* од Роберт Луис Стивенсон, *Сликата на Доријан Греј* од Оскар Вајлд, *Студија во црвено* од Артур Конан Дојл и *Војна на световите* од Херберт Џорџ Велс. Прашањата во врска со овие дела ги водат студентите кон спознание на спецификите на книжевноста од викторијанскиот период кои ја отсликуваат општествената, историската и културната опкруженост во Велика Британија во дадениот период. Прашањата се насочени кон продлабочување на сознанијата на студентите за викторијанската фасцинираност од природата на човекот преку дихотомиите добро/зло, приватен живот/јавен живот, позитивна/негативна еволуција, како и за позитивното/негативното влијание на развојот на науката. Второто поглавје вклучува и прашања на избор од викторијанска поезија од авторите: Алфред Лорд Тенисон, Роберт Браунинг, Елизабет Браунинг и Радиард Киплинг, со цел на студентите да им се помогне во толкување и анализа на истите и да се направи споредба со карактеристиките на поезијата на романтизмот.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на наведените и образложени факти за содржината на ракописот со наслов „Практикум по Британска литература 3 (19 век) од проф. д-р Ендру Годспид, виш лектор д-р Наталија Поп Зариева и виш лектор м-р Крсте Илиев, Рецензентската комисија констатира дека е напишан според наставниот план и програма предвидени за предметот Британска книжевност 3 (19 век) на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Содржината на ракописот, прегледноста и организираноста на секоја глава, односно видот на прашањата и вежбите овозможуваат успешно следење и совладување на материјалот од наставната дисциплина за која е наменет.

Исто така, приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање на електронска практикум според Правилникот за единствени услови за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензентската комисија му предлага на **Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ракописот со наслов „Практикум по Британска литература 3 (19 век)“ од проф. д-р Ендру Гудспид, виш лектор д-р Наталија Поп Зариева и виш лектор м-р Крсте Илиев да го прифати за објавување како рецензиран електронски практикум.**

Рецензенти

Д-р Марија Кусевска, вонреден професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.

Д-р Нина Даскаловска, вонреден професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.